

#tuitsdecultura

Per què el meu pla de salut de la feina inclou la Viagra per als homes però no el dret d'una dona de decidir sobre el seu cos? Ara surt del meu núvol.

@EllenBarkin
Ellen Barkin Actriu

Si escric "payment" (anglès) la màquina proposa "païment". I si oblidó la dièresi, proposa "patiment". Dec tenir un autònom al disc dur...

@Miratge
Lota Torrents Agent literària

Em pregunten què em suggereix una guitarra. Woody Guthrie ho va escriure. Una màquina per combatre el feixisme.

@ceskfreixas
Cesk Freixas Cantautor

Hoy los ríos de Colombia son alcantarillas que van a dar al mar, un desaguadero de cloacas.

@Fer_Vallejo
Fernando Vallejo Escritor

'Outsider'. El seu tarannà rebel no encaixava ni als cercles mallorquins ni de Barcelona

ARXIU BLAI BONET

escrits (1942) al seminari, a imitació de l'Escola Mallorquina. El 1946 –continua explicant Dols– Bernat Vidal i Tomàs li dona a conèixer als poetes del 27 i el 1950 publica el seu primer llibre, de to neobarroc. Amb *L'evangeli segons un de tants* (1967, premi Carles Riba) introdueix la consciència social. "Després –diu Dols– publica *Has vist, algun cop, Jordi Bonet, ca n'Amat a l'ombra*, a l'editorial Borràs, i dos llibres importants, *El poder i la verdor* i *Teatre del gran verd*, a Guaret, una petita editorial de Campos, que Dols qualifica com a "tendents parcialment a un cert hermetisme, del qual surt a *Cant de l'Arc*, molt polític, i, sobretot a *Nova York* (1991) fins que acaba conreant formes clàssiques al llibre pòstum, *Sonets* (2000).

REBEL

L'obra no va encaixar en temps de realisme social i rígides normes lingüístiques

OBRA MONUMENTAL

El llibre, de 1.374 pàgines, inclou un mínim de 70 poemes inèdits

Dols diu que el fil conductor de tan vasta escriptura és "una determinada antropologia transcendent, la seva visió de l'home sobre la terra, una ontologia antropològica sobre el sentit de la vida, una mística de l'evolució. A partir d'aquí es planteja la vida, la relació amb Déu i amb els altres, l'ètica i la política. Era profundament religiós i catòlic, però no s'atura aquí: la seva religiositat és natural, una sensibilitat panteista. Encara que sigui un poeta del cos, no deixa mai de banda el seu sentit espiritual i de vegades se sent la seva veu profètica".

En una obra d'aquesta magnitud, els lectors poden ensopegar amb poemes que no estan a l'altura poètica dels seus poemes majors. Nicolau Dols acceptar proposar una guia de lectura: "Començaria amb dos llibres molt diferents. *L'evangeli segons un de tants* i *El jove*, poemes clars i fàcils de llegir. Després continuaria amb un dels seus últims títols, *Nova York*, poesia llampegant de vers lliure, amb molts referents estètics i gran ritme. Més endavant aniria cap enrere per llegir els quatre primers llibres, agrupats sota el títol *El color*, amb un esteticisme molt clar i increïblement modern barrejat amb formes clàssiques i imatges properes a les dels poetes de la generació del 27. Més tard, els poemes més socials: *Els fets* i *Cant de l'arc* i finalment els tres llibres més difícils, *Has vist, algun cop*, *Jordi Bonet, Ca n'Amat a l'ombra?*, *El poder i la verdor* i *Teatre del gran verd*".

PODEU VEURE LOU REED LLEGINT BLAI BONET A <http://bit.ly/10R7Y0A>

Des del cineasta Agustí Villaronga fins al poeta Albert Roig

Influència permanent

J.MASSOT Barcelona

L'obra de Blai Bonet havia caigut en els últims anys en l'oblit editorial fins que Agustí Villaronga va portar al cinema la novel·la *El mar* el 2000. L'èxit de la seva reedició per Club Editor (2011), va animar altres editors a tornar a publicar títols com *Els ulls. La mirada* (El Gall Editor, 2014), però quedaven pendents els seus poemes que no han deixat d'influir a creadors de tots els registres.

Albert Roig: "Blai Bonet va ser el meu mestre. Les seves lliçons eren precises, són aquestes: per escriure una novel·la només cal comprar-se un boli BIC, el boli BIC tindrà prou tinta per arribar al punt final, si l'apreteu molt fort i amb ganes; la mirada va sempre cap a fora: és desig, ell va ser, amb Vicent Andrés Estellés, un poeta del cos: la lletra és feta d'esperma; ell alternava la poesia i la prosa, després d'un llibre de poesia, escribia una novel·la o un assaig, i després tornava a escriure poemes, així cada llibre era un estil nou; les frases més brillants, les primeres intuïcions, han d'anar al final del poema; estimeu totes les paraules com una mare estima tots els seus fills, però passa que les paraules són la vostra mare, estimeu les paraules de cada lloc, perquè l'equivalent de l'expressió i del color és la felicitat; sigueu solars: l'olor de la malesa, el mar, els pèls, les pells..."

Miquel Barceló: "Gran part de la meva obra seria incomprendible sense la poesia de Blai Bonet. El veig com un poeta que recicla el món informe dels llenguatges per aconseguir formes immortals de bellesa".

Biel Mesquida: "Blai Bonet és l'exuberància verbal, la llengua feta art, lligada a la terra, al sexe, la cultura i a la transcendència. Blai Bonet és un poeta local i universal pels seus referents estètics, per la polifonia del seu cant, per la poesia compromesa amb la cultura catalana, amb la

societat del País Català i amb la justícia i l'amor sobre totes les coses. Blai Bonet és una mirada singular i profunda sobre la vida i la mort, una sensualitat i sexualitat místiques. Blai Bonet és un artista i un orfebre de les paraules que no s'atura mai de refer i revisar l'obra esculpida per aconseguir la excel·lència i l'exactesa."

Isona Passola: "Vaig tractar molt a Blai Bonet quan vaig produir la pel·lícula *El mar* d'Agustí Villaronga. Pedro Almodóvar anava també a la cacera dels drets de la novel·la per filmar-la ell i tenia el projecte de rodar-la a la Sierra madrilenya, però Blai Bonet, tot i la fama i el po-

Homenatge de Miquel Barceló al poeta

Miquel Barceló: "Gran part de la meva obra seria incomprendible sense Blai Bonet"

der que tenia aleshores Almodóvar, es va estimar més que la pel·lícula mantingués la identitat i la catalanitat del text i ens va donar a nosaltres els drets. És una notícia extraordinàriament important que a la fi es publiqui la poesia completa de Blai Bonet. És un poeta darrera del qual hi ha un filòsof profund i animo a la gent que llegeixi els seus poemes, perquè Catalunya no només aspira a ser un Estat, sinó també és una cultura i poetes com Blai Bonet la fan gran".

ARXIU BLAI BONET

Amb Vinyoli i Tàpies

ca, moral i sexual, i això explica el vigor de la seva contemporaneïtat i que encara serveixi de referència per continuar resistint".

Pons esmenta altres elements singulars de Bonet, com la seva llibertat de llenguatge, farcit d'an-

glicismes, paraules franceses o castellanes, neologismes, sempre disposat a amotinar-se davant "els qui posen un preservatiu a la llengua", encara que fos profundament meticulós amb la paraula. Un anarquisme pop que enllaçava amb la seva vocació transgressora de gèneres literaris: poesia, teatre, novel·la, cançó, refranyer, diari, film verbal... "Voldria que el meu art fos Art de font/satisfacció de set amb melodia".

L'edició crítica inclou un mínim de 70 poemes inèdits, que s'elevarien a 122 si es tenen en compte la proporció de variants inèdites de poemes coneguts. Nicolau Dols, que és poeta, diu que el que més li ha sorprès com a editor és "en veure la seva poesia sencera descobrir un Blai Bonet artesà, genial, un artista de molta tècnica, que va crear un magma poètic del qual anava agafant material per als seus versos, treballant-los amb la paciència de l'orfebre, cosa que trenca amb la imatge de Bonet com un geni de l'espontaneïtat".

Dols diu que Blai Bonet no té una imatge, sinó moltes. Nascut en una família pagesa de Santanyí, els primers poemes van ser